

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԳԱՅԱՆԵ ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ

**ԴԻՊԼԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՄԱՍՏԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
(անգլալեզու տպագիր և առցանց լրագրերի նյութի հիման վրա)**

Ժ.02.07 - «Գերմանական լեզուներ» մասնագիտությամբ բանասիրական
գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման
ատենախոսության

ՍԵՂՄԱԳԻՐ

ԵՐԵՎԱՆ – 2017

Ատենախոսության թեման հաստատվել է Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան պետական լեզվահասարակագիտական համալսարանում:

Գիտական ղեկավար՝ ք.գ.թ., դոցենտ Ս.Ա. Մարգարյան

Պաշտոնական ընդդիմախոսներ՝ ք.գ.դ., պրոֆեսոր Ա.Ա. Սիմոնյան
ք.գ.թ., դոցենտ Գ.Ռ. Հարությունյան

Առաջատար կազմակերպություն՝ ԻՍ. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան

Ատենախոսության պաշտպանությունը կայանալու է 2017թ. մարտի 29-ին՝ ժամը 11:00-ին, ՀՀ ԲՈՀ-ի՝ Երևանի պետական համալսարանում գործող 009 «Օտար լեզուներ» մասնագիտական խորհրդի նիստում (հասցե՝ Երևան, Ալեք Մանուկյան 1):

Ատենախոսությանը կարելի է ծանոթանալ ԵՊՀ գրադարանում:

Սեղմագիրն առաքված է 2017թ. փետրվարի 27-ին:

Մասնագիտական խորհրդի
գիտական քարտուղար,
ք.գ.դ., պրոֆեսոր՝

Ե.Լ. Երզնկյան

Հարավփոփոխ աշխարհի լեզվական պատկերում խիստ կարևոր է անգլերենի նորաստեղծ և նորահայտ բառամթերքի վերհանումը: Յուրաքանչյուր տարի ի հայտ են գալիս հարյուրավոր նոր բառեր և իմաստային նորաբանություններ, որոնց գերակշիռ մասը կարճ ժամանակամիջոցում զետեղվում են անգլերեն բառարաններում: Իսկ լրագրերում մեկնաբանվում են հասարակական կյանքի բոլոր բնագավառներին վերաբերող խնդիրներ և ամենից հաճախ են գործածվում և/կամ վերաստեղծվում դիպվածային բառեր՝ ընթերցողների ուշադրությունն այս կամ այն խնդրին սևեռելու համար: Դիպվածային բառերի ստեղծումը բացառիկ և ճկուն ստեղծագործական միտք ունեցող, լեզվի մացուխային բարձր մակարդակ դրսևորող լրագրող-հեղինակի՝ խոսքաշարի կառուցման մեջ ինքնատիպության դրսևորման հետևանք է:

Աշխատանքի **արդիականությունը** պայմանավորված է լրագրանյութերում մշտապես կիրառվող նոր բառերի բազմահեռանկարային հետազոտությունների և ժամանակակից անգլերենի բառապաշարի հարստացման միջոցների վերհանման պահանջով:

Ատենախոսության **գիտական նորույթն** այն է, որ աշխատանքն ուրույն փորձ է հնարավորինս համակողմանի քննության ենթարկել լրագրանյութերից քաղված ժամանակակից անգլերենի դիպվածային բառերի իմաստակառուցվածքային առանձնահատկությունները (անհրաժեշտության դեպքում անդրադարձ կատարելով նաև դրանց գործաբանական, ճանաչողական և ոճական յուրահատկություններին): Նոր է նաև անգլերենի օրինաչափությունների խախտումով կազմված դիպվածային բառերի վերհանումը լրագրանյութերից և առանձնացված դիպվածային բառային միավորների՝ դիպվածային կարգավիճակում մնալու, և/կամ՝ դրանց հանրայնացման և լեզվի համակարգում ամրապնդման հատկորոշումը՝ անգլերեն միալեզու բացատրական բառարանների և կորպուսային շտեմարանների լեզվանյութի հիման վրա:

Որպես ատենախոսության **լեզվանյութ** ծառայել են անգլալեզու տպագիր և առցանց թերթերից և ամսագրերից քաղված դիպվածային բառային միավորները: Աշխատանքում առանձնացված օրինակները մեծամասամբ քաղված են լրագրերի ոչ տպագիր՝ առցանց տարբերակներից, քանի որ համակարգչային վիրտուալ խոսույթում գերտեքստ ներկայացնող թերթերի և ամսագրերի առցանց տարբերակները բովանդակում են ավելի շատ տեղեկույթ՝ տպագիր գրավոր հրապարակագրության համեմատ:

Աշխատանքի **նպատակն է** վերլուծության ենթարկել անգլալեզու թերթերից և ամսագրերից դուրս բերված դիպվածային բառերը՝ իմաստային և կառուցվածքային առանձնահատկությունների դիտանկյունից, վերլուծել իրականության կարգայնացման մեխանիզմները և լեզվական կաղապարման միջոցները:

Այս նպատակին հասնելու համար ատենախոսության մեջ առաջադրվել են հետևյալ **խնդիրները՝**

- համակողմանի վերլուծության ենթարկել «նորաբանություն» և «դիպլոմատիկություն» եզրույթների ըմբռնումները լեզվաբանական գրականության մեջ,
- քննության առնել բառաստեղծման խնդիրները անգլերենում և համակարգել բառաստեղծումը խաթարող գործոնները,
- վերլուծել և հատկորոշել անվանողական միջոցների ընդհանուր պատկերը և դասակարգել դրանք,
- վեր հանել լրագրանյութերում անգլերենի օրինաչափությունների խախտումով կազմված դիպլոմատիկ բառերը և հատկորոշել դրանց զարգացումը,
- բացահայտել դիպլոմատիկ բառերի խոսքիմասային պատկանելությունը և դրանց կիրառությունների ծավալը,
- սահմանել դիպլոմատիկ բառերի պատկանելությունը տարբեր բառիմաստային և/կամ թեմատիկ խմբերի,
- սահմանել դիպլոմատիկ բառերի գործառույթները,
- վերլուծել և մշակել դիպլոմատիկ բառերի առավել ճյուղավորված բառակազմության դեպքերը,
- որոշել դիպլոմատիկ բառերի հետագա դիպլոմատիկ կարգավիճակը (բառը մնում է դիպլոմատիկ կարգավիճակում, թե՞ հանրայնացվում է և ամրապնդվում լեզվի համակարգում):

Լեզվաբանական վերլուծության **մեթոդների** մեր ընտրությունը բխում է ուսումնասիրվող նյութի բնույթից և նպատակից: Ներկա աշխատանքում կիրառվել են բաղադրիչային վերլուծության, նկարագրական, վիճակագրական, համաժամանակյա և տարաժամանակյա ուսումնասիրության մեթոդները (ածանցները վերլուծելիս անհրաժեշտություն է զգացվել դիմել տարաժամանակյա քննության՝ դրանց ծագման աղբյուրները պարզելու համար):

Աշխատանքի **տեսական նշանակությունը** պայմանավորված է նրանով, որ տվյալ հետազոտության արդյունքները կարող են նպաստել անգլերենի բառամթերքի նորաբանական շերտի իմաստակառուցվածքային հետագա ուսումնասիրությունների իրականացմանը:

Ատենախոսությունն ունի որոշակի **գործնական արժեք**: Ուսումնասիրությամբ ստացված արդյունքները կարող են ունենալ մի շարք գործնական կիրառություններ՝ օգտագործվելով բառագիտության, իմաստաբանության և տեքստի վերլուծության դասընթացներում, ինչպես նաև գործնական ձեռնարկներ և բառարաններ կազմելիս:

Աշխատանքի **կառուցվածքը** բխում է ատենախոսության մեջ արծարծվող խնդիրներից. այն բաղկացած է ներածությունից, երեք գլուխներից, եզրակացությունից, գրականության ցանկից և 2 հավելվածից:

Ներածության մեջ հիմնավորվում են աշխատանքի նպատակներն ու մեթոդները, թեմայի արդիականությունը, գիտական նորույթը, տեսական և գործնական արժեքը:

Առաջին գլուխը, որը վերնագրված է **«Նորաբանությունների և դիպվածաբանությունների տեսական հիմքերը լեզվաբանական գրականության մեջ»**, բաղկացած է երկու ենթագլխից: Առաջին ենթագլխում (**«Նորաբանությունների և դիպվածաբանությունների ուսումնասիրությունը լեզվաբանական գրականության մեջ»**) դիտարկվում են նորաբանությունների և դիպվածաբանությունների վերաբերյալ արևմտյան, խորհրդային և հայ տեսաբանների ուսումնասիրությունները:

Մեր խնդրո առարկա *դիպվածաբանություն* եզրույթը լայնորեն կիրառվում է լեզվաբանական գրականության մեջ, սակայն դիպվածային բառերի ընդհանրական սահմանում չկա: Սույն ատենախոսության մեջ մենք ընդունում ենք Պ. Յարյովի, Թ. Ղարազույանի և Դ. Քրիսթալի հայեցակարգերը: Ըստ Պ. Յարյովի՝ «դիպվածաբանությունները ստեղծվում են տվյալ դեպքի, համատեքստի համար, մեծամասամբ վերաստեղծվում են և վերածվում նորաբանությունների: Երբեմն նախքան բառարաններում գետեղվելը դրանք ձեռք են բերում գործածման բարձր հաճախականություն, հետևապես, քիչ հավանական է պարզել՝ արդյո՞ք այս կամ այն բառը առաջին անգամ է կիրառվում»: Թ. Ղարազույանի դիտանկյունից՝ «դիպվածաբանությունները տարբերվում են նորաբանություններից նրանով, որ դրանք խոսքի իրողություններ են և դիպվածաբանություններ են այնքան ժամանակ, քանի դեռ չեն գետեղվել բառարաններում և չեն ամրագրվել լեզվում»²: Ըստ Դ. Քրիսթալի՝ «յուրաքանչյուր նորաստեղծ բառ (նորաբանություն) դիպվածային բառ է, քանզի բյուրավոր նորաստեղծ և յուրացված միավորներից սակավաթիվ նորաբանություններ են մուտք գործում լեզու: Դիպվածային բառը լեզվական ձև է, որը խոսողը որևէ առիթով ստեղծում է՝ գիտակցաբար կամ անգիտակցաբար <...> Դիպվածային կազմությունները երբեմն լայնորեն տարածում են գտնում

---

¹ Царев П.В. Потенциальная лексика в современном английском языке // Иностранные языки в школе, №1, М., 1978, стр. 22.

² Ղարազույան Թ. Դիպվածային և պոտենցիալ բառերը ժամանակակից հայերենի բառաստեղծական համակարգում // Լեզվի և ոճի հարցեր, № 7, Երևան, 1983, էջ 202:

լեզվակիր հանրության մեջ, այդպիսով՝ դիպվածաբանություններից առաջ են գալիս նորաբանություններ»³:

Հետևապես, սույն ատենախոսության մեջ քննության առնվող դիպվածային բառերը պայմանականորեն ենք համարում դիպվածային, քանի որ բացառված չէ, որ անգլալեզու մամուլի էջերում կամ առցանց տարաբնույթ հրապարակումներում արձանագրված լինեն տվյալ բառերի ավելի վաղ գործածություններ:

Առաջին ենթագլխում ներկայացվում են դիպվածաբանությունների ուսումնասիրության ինչպես ավանդական, այնպես էլ ժամանակակից մոտեցումներ: Ժամանակակից տեսաբանների առաջադրած տեսություններում նոր բառերն ուսումնասիրվում են գործաբանական և ճանաչողական տեսանկյունից: Հաղորդակցական-գործաբանական դիտանկյունից՝ լեզվական նորակազմությունների երևան գալը պայմանավորված է նոր բառերի միջոցով լեզվակիր հանրույթի մեջ որոշ հասարակական կարևորություն ունեցող իրակություններ անվանելու և ամրապնդելու անհրաժեշտությամբ, ինչպես նաև՝ նրանով, թե ինչ գնահատական է տրվում այս կամ այն երևույթին կամ իրադարձությանը, ինչ նպատակադրումով է առարկան կամ երևույթը նոր անվանումով ներկայացվում խոսույթում: Իսկ խոսքաշարում նոր լեզվամիավորների ընտրությունը և տեղին գործածումը պայմանավորված է գլուցակցի վրա ներգործելու միտմամբ:

Հ. Շմիդն իր «*New Words in the Mind: Concept Formation and Entrenchment of Neologisms*» հոդվածում քննում է լեզվի համակարգում նոր բառերի ամրապնդումը՝ ճանաչողական և գործաբանական դիտանկյունից⁴: Հեղինակը փաստում է, որ «ճանաչողական տեսանկյունից՝ խոսքաշարում նոր բառերը կազմվում են կենսունակ բառակազմական կաղապարներով, որոնք ամրագրված են լեզվում: Գործաբանական տեսանկյունից՝ նորակազմությունների իմաստային հստակությունը պայմանավորված է համագործակցության սկզբունքով: Հասցեագրողը փորձում է հստակ ձևակերպել հասցեատիրոջն ուղղված հաղորդումը: Դա է պատճառը, որ նոր բառը կազմվում է լեզվում արդեն առկա բառակազմական կաղապարների հիման վրա: Ասելիքն առավելապես հստակ ձևակերպելու արդյունքում

---

³ Տե՛ս Ahmad Kh. Neologisms, Nonces and Word Formation // Lexicological Phenomena of Lexicographical Relevance, Proceedings of Euralex, 2000, p. 711.

⁴ Schmid H. New Words in the Mind: Concept-Formation and Entrenchment of Neologisms // Anglia Anglia - Zeitschrift für englische Philologie, Volume 126, Issue 1, 2008.

հաղորդակցվողները նույնիսկ չեն նկատում, որ լեզվում ստեղծվել է նոր բառ»⁵:

Ամփոփելով առկա տեսակետները՝ կարող ենք փաստել, որ դիպվածաբանությունները և/կամ նորաբանությունները, որոնք, թեպետ, ստեղծվում են լեզվում առկա բառակազմական կաղապարների հիման վրա կամ լեզվի օրինաչափությունների խախտումով, հավակնում են առավել արտահայտիչ, պատկերավոր, երբեմն նաև՝ հուզական, գնահատողական ազդեցության, որն էլ, բնականաբար, ոճական արժեքն ապահովող գործոն է: Իսկ ոճական արժեքը, այն է՝ արտահայտչականություն, գնահատողականություն, հուզականություն, ապահովում է գործաբանական այն ներգործությունը, որը միտված է ընթերցողին հետաքրքրելու և ուշադրությունը առավելագույնս գրավելու խնդրին:

Երկրորդ ենթագլխում («**Բառակազմական կենսունակությունը և այն խոչընդոտող գործոնները**») փորձ է արվում համակողմանի վերլուծության ենթարկել բառակազմական կենսունակությունը խաթարող հնչույթաբանական, իմաստաբանական, ձևաբանական, գեղագիտական և գործաբանական գործոնները: Բառաստեղծման սահմանափակումների համակարգում *հնչույթաբանական գործոնները* կապված են բաղադրող հիմքի և վերջավորության հնչույթաբանական հատկանիշների հետ, *ձևաբանական գործոնները*՝ բաղադրող հիմքի ծագման հետ (որոշ ածանցներ ավելանում են միմիայն բնիկ կամ միմիայն փոխառյալ հիմքերին), *իմաստաբանական գործոնները*՝ բաղադրող հիմքի և ածանցի իմաստային համատեղելիության, հոմանշային շարքերում նույնական իմակ արտահայտող բառերի հետ, *գեղագիտական գործոնները* վերաբերում են ածանցյալ բառերի՝ բարեհունչ և/կամ անբարեհունչ կազմություն դիտվելուն, *գործաբանական գործոնները* սահմանում են շրջապատող միջավայրի որևէ երևույթ կամ առարկա անվանելու անհրաժեշտությունը՝ կախված խոսքային իրադրությունից:

Երկրորդ գլուխը, որը վերնագրված է «**Ածանցավոր դիպվածային բառերի իմաստակառուցվածքային առանձնահատկությունները**», բաղկացած է երեք ենթագլխից:

Առաջին ենթագլխում («**Նախածանցավոր դիպվածային բառերը և դրանց զարգացումը**») վերլուծում ենք նախածանցման եղանակով կազմված դիպվածային բառերի իմաստակառուցվածքային յուրահատկությունները և ուսումնասիրում դրանց հանրայնացման և/կամ ամրակայման դեպքերը լեզվի համակարգում: Այստեղ ներկայացվում են *anti-, de-, i-, out-, over-, pre-*,

---

⁵ Schmid H. New Words in the Mind: Concept-Formation and Entrenchment of Neologisms // Anglia Anglia - Zeitschrift für englische Philologie, Volume 126, Issue 1, 2008, p. 16.

un-, under-, cryo-, gastro-, micro-, multi-, nano-, neuro-, omni-, self-, super-, uber-, xeno- նախածանցներով կազմված դիպվածային բառերը:

Ատենախոսության մեջ քննության առնված դիպվածային բառերը ներկայացրել ենք 6 բաղմնաստային խմբերում: Վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ նախածանցավոր դիպվածային բառերում գերակշռում են «*Բժշկություն, առողջություն և մարզաձևեր (Medicine, Health, and Sports)*» բաղմնաստային և/կամ թեմատիկ խմբին պատկանող բառերը: Ածանցման կաղապարներից ամենակենսունակը «*նախածանց+ածանցավոր բառ*» կաղապարն է: Քննության առնված նախածանցավոր դիպվածային բառերի (26) գերակշիռ մասը գոյականական կազմություններ են (19), սակավաթիվ են ածականները (6) և բայերը (1):

Հետաքրքիր է նշել, որ այս ենթազխում քննության առնված *superbowl* բառային միավորը նույնահունչ է անգլերեն բառարաններում առկա (*the Super Bowl* բառի հետ, բայց տարբեր իմաստ ունի).

Օրինակ՝ *You can carry your superbowl with your hand through the handles and the bag resting on your hip like Victoria Beckham, but we reckon that could get uncomfortable* (Grazia 20 Aug 2012).

Վերը նշված օրինակում *super-* նախածանցով բաղադրված բառը գոյականական կազմություն է և համատեքստում իրացնում է «*կեզլախաղի/բոուլինգի գնդակի ձև ունեցող կանացի ձեռքի պայուսակ*» բաղմնաստային տարբերակը: Բնագրի *with your hand through the handles and the bag resting on your hip* հատվածն է նպաստում բաղմնաստի վերհանմանը:

Ուսումնասիրված բառարանային (*Oxford Dictionaries Online, Merriam-Webster Dictionary Online, Cambridge Dictionaries Online, Longman Dictionary of Contemporary English*) և կորպուսային շտեմարանների (*Corpus of Contemporary American English (COCA), Corpus of Global Web-Based English (GloWbE)*) լեզվանյութի քննությունը թույլ է տալիս արձանագրել, որ նախածանցավոր դիպվածային բառերը որոշ դեպքերում ձեռք են բերում գործածման բարձր հաճախականություն՝ առցանց հրապարակումների շնորհիվ, որոշ դեպքերում էլ գրանցվում են անգլերեն միալեզու բացատրական բառարաններում: Այսպես, այս ենթազխում քննության առնված 26 նախածանցավոր բառերից 7-ը ընդգրկվել են նշված բառարաններում⁶: Ըստ ժամանակակից անգլերենի երկու կորպուսների (*COCA, GloWbE*) ընձեռած տվյալների՝ ամենամեծ հաճախականությունն ունի

---

⁶ <http://www.oxforddictionaries.com> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://dictionary.cambridge.org> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://www.ldoceonline.com> 30.07.2016-ի դրությամբ, <http://www.merriam-webster.com> 30.07.2016-ի դրությամբ.

anti-vaccine բառային միավորը (*GloWbE-372, COCA-28*)⁷: Նախաձանցավոր 26 բառերից 16-ը բացակայում են տվյալ կորպուսներում, իսկ *superbowl* բառն ընդգրկված չէ նշված կորպուսներում՝ «կանացի պայուսակ» նշանակությամբ:

Երկրորդ ենթագլխում («**Վերջածանցավոր դիպվածային բառերը և դրանց զարգացումը**») ուսումնասիրվում են վերջածանցման եղանակով կազմված դիպվածային բառերի իմաստակառուցվածքային առանձնահատկությունները և հատկորոշվում է դրանց հանրայնացման և/կամ ամրակայման դեպքերը լեզվի համակարգում: Ե՛վ առաջին, և՛ երկրորդ ենթագլուխներում նոր իրակությունների բառայնացման միջոցները խմբավորել ենք ըստ ածանցման կաղապարների, պապ ուսումնասիրությունն իրականացրել անգլալեզու լրագրերից քաղված օրինակների հիման վրա: Այստեղ ներկայացվում են *-er, -ie, -ilis, -ing, -ization, -ise/-ize, -ish, -less, -ology, -zilla, -cide* վերջածանցներով կազմված դիպվածային բառերը:

Վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ վերջածանցավոր դիպվածային բառերում գերակշռում են «*Մարդիկ և հասարակություն (People and Society)*» բառիմաստային և/կամ թեմատիկ խմբին պատկանող բառերը: Ածանցման կաղապարներից ամենակենսունակը «*գոյական+վերջածանց*» կաղապարն է: Քննության առնված վերջածանցավոր դիպվածային բառերի (21) գերակշիռ մասը գոյականակն կազմություններ են (18), սակավաթիվ են ածականները (2) և բայերը (1):

Ուսումնասիրված բառարանային և կորպուսային շտեմարանների լեզվանյութի քննությունը թույլ է տալիս արձանագրել, որ վերջածանցավոր դիպվածային բառերը ևս որոշ դեպքերում ձեռք են բերում գործածման բարձր հաճախականություն՝ առցանց հրապարակումների շնորհիվ, որոշ դեպքերում էլ գրանցվում են անգլերեն միալեզու բացատրական բառարաններում: Ստացված տվյալները վկայում են, որ այս ենթագլխում ուսումնասիրված 21 վերջածանցավոր բառերից 6-ը գետնդվել են անգլերեն միալեզու բացատրական բառարաններում⁸: Կորպուսային

---

⁷ Davies M. (2008-) *The Corpus of Contemporary American English (COCA): 520 million words, 1990-present*. Available online at: <http://corpus.byu.edu/coca/> 30.07.2016-ի դրությամբ.

Davies M. (2013) *Corpus of Global Web-Based English: 1.9 billion words from speakers in 20 countries (GloWbE)*. Available online at: <http://corpus.byu.edu/glowbe/> 30.07.2016-ի դրությամբ.

⁸ <http://www.oxforddictionaries.com> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://dictionary.cambridge.org> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://www.ldoceonline.com> 30.07.2016-ի դրությամբ, <http://www.merriam-webster.com> 30.07.2016-ի դրությամբ.

ուսումնասիրության մեթոդով այստեղ ևս վեր ենք հանել վերջածանցավոր դիպվածային բառերի հաճախականության վիճակագրական տվյալները՝ ըստ ժամանակակից անգլերենի COCA և GloWbE կորպուսների: Ըստ նշված կորպուսների՝ ամենամեծ հաճախականությունն ունեն *walker* (COCA – 15557, GloWbE - 15557) և *creeping* (COCA - 2372, GloWbE - 2372) բառերը, իսկ *avozilla*, *buffling*, *carbicide*, *contractualise*, *dadding*, *doorer*, *highlining*, *Quidditching*, *selfie*, *Sindie*, *trolleyology* և *youthful-ish* բառերը բացակայում են նշված կորպուսներում⁹: Փաստենք, որ *adorabilis*, *creeping*, *ghosting*, *Kipper*, *milking*, *owling* և *walker* բառերը COCA և GloWbE կորպուսներում ներկայացված համատեքստերում այլ գործածություն ունեն և չեն իրացնում աշխատանքում առանձնացրած բառիմաստային տարբերակները:

Երրորդ ենթագլխում («**Բառաստեղծման սահմանափակումներով կազմված դիպվածային բառերը և դրանց զարգացումը**») քննության առարկա ենք դարձրել անգլերենի օրինաչափությունների խախտումով կազմված դիպվածային բառերը: Այստեղ ևս ուսումնասիրել ենք վերջիններիս հանրայնացման և/կամ լեզվի համակարգում ամրապնդման դեպքերը:

Այս ենթագլխում առանձնացրել ենք անգլերենի օրինաչափությունների խախտումով կազմված 14 (***friendly*, *governorhood*, *lovelily*, *lonelily*, *ministerhood*, *sillily*, *stealer*, *swimathon*, *undirty*, *unfoolish*, *ungood*, *unhate*, *un-understandable*, *unpessimistic***) ածանցյալ բառերի գործածություն անգլալեզու լրագրանյութերում: Նշված բառային միավորները կազմվել են բառաստեղծման համակարգում առկա հնչյութաբանական, իմաստաբանական և գեղագիտական գործոնների անտեսմամբ, որն իրագործվում է լրագրող-հեղինակի ստեղծագործ մտքի շնորհիվ՝ լեզվանյութին դիպուկություն, արտահայտչականություն, պատկերավորություն և հուզականություն հաղորդելու և ինքնատիպություն դրսևորելու նպատակադրումով:

Բառարանային լեզվանյութի քննությունը ցույց է տալիս, որ *stealer*, *sillily*, *friendly*, *lovelily* ածանցյալները գետեղվել են *Oxford Dictionaries Online* և *Merriam-Webster Dictionary Online* բառարաններում, *lonelily* ածանցյալը՝ միմիայն *Merriam-Webster Dictionary Online* բառարանում, իսկ *un-* նախածանցով կազմված *undirty*, *unfoolish*, *ungood*, *unhate*, *unpessimistic*,

---

⁹ Davies M. (2008-) *The Corpus of Contemporary American English (COCA): 520 million words, 1990-present*. Available online at: <http://corpus.byu.edu/coca/> 30.07.2016-ի դրությամբ.

Davies M. (2013) *Corpus of Global Web-Based English: 1.9 billion words from speakers in 20 countries (GloWbE)*. Available online at: <http://corpus.byu.edu/glowbe/> 30.07.2016-ի դրությամբ.

un-understandable բառերը և *ministerhood, governorhood, swimathon* ածանցյալները դեռևս չեն համալրել նշված բառարանների բառաֆոնը¹⁰:

Այս ենթազգխում իրականացվել է նաև ժամանակակից անգլերենի՝ *Corpus of Contemporary American English (COCA)* և *Global Web-Based English (GloWbE)* կորպուսների ուսումնասիրություն, որոնց տրամադրած վիճակագրական տվյալների շնորհիվ առավել հստակ պատկերացում ենք կազմում բառաստեղծման սահմանափակումներով կազմված բառերի դիպվածային կարգավիճակի մասին: Ստացված տվյալները վկայում են, որ ամենաբարձր հաճախականությունն ունեն *stealer* (COCA - 77, GloWbE - 77) և *ungood* (COCA - 4, GloWbE - 47) ածանցյալները¹¹, իսկ մյուս ածանցյալները դեռևս բացակայում են տվյալ կորպուսների բառացանկից:

Երրորդ գլուխը, որը վերնագրված է «**Բարդ դիպվածային բառերի իմաստակառուցվածքային առանձնահատկությունները**», բաղկացած է երեք ենթազգխից:

Առաջին ենթազգխում («**Բարդ դիպվածային բառերը և դրանց զարգացումը**») վերլուծվում են անգլալեզու լրագրանյութերից քաղված բարդ դիպվածային բառերը և ուսումնասիրվում է դրանց հանրայնացումը լեզվի համակարգում: Աշխատանքի այս ենթազգխում ևս բարդ բառային միավորները խմբավորել ենք ըստ բաղադրման կաղապարների, ապա վերլուծել անգլալեզու լրագրերից քաղված օրինակների հիման վրա: Այստեղ վերլուծվում են երկբաղադրիչ, եռաբաղադրիչ և ավել բաղադրիչ ունեցող համադրական, գծիկով գրվող և հարադիր բարդությունների իմաստակառուցվածքային առանձնահատկությունները: Առանձնացված դիպվածային բառերում գերակշռում են երկբաղադրիչ հարադրությունները և սակավաթիվ են համադրական կազմությունները: Բարդ բառային միավորները ներկայանում են բաղադրիչների և՛ ստորադասական, և՛ համադասական հարաբերությամբ: Առկա են նաև առանց գլխավոր բաղադրիչի բարդություններ: Լեզվանյութի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս նաև, որ բարդ բառային միավորների գերակշիռ մասում գլխավոր բաղադրիչը վերջնաբաղադրիչն է: Հետևապես, կարելի է փաստել, որ դրանք կազմվել են գերազանցապես *աջակողմյան գլխավոր բաղադրիչի կանոնի*

---

¹⁰<http://www.oxforddictionaries.com> 30.07.2016-ի դրությամբ, <http://www.merriam-webster.com> 30.07.2016-ի դրությամբ.

¹¹ Davies M. (2008-) *The Corpus of Contemporary American English (COCA): 520 million words, 1990-present*. Available online at: <http://corpus.byu.edu/coca/> 30.07.2016-ի դրությամբ.

Davies M. (2013) *Corpus of Global Web-Based English: 1.9 billion words from speakers in 20 countries (GloWbE)*. Available online at: <http://corpus.byu.edu/glowbe/> 30.07.2016-ի դրությամբ.

համաձայն¹²: Բարդ դիպվածային բառերում (11) քանակական առումով գերակշռում են գոյականական կազմությունները (107), սակավաթիվ են ածականները (1) և բայերը (3):

Այս ենթազվիտում քննության առնված 111 բարդ բառային միավորներից 23-ն ընդգրկվել են անգլերեն միալեզու բացատրական բառարաններում¹³: Ուսումնասիրված կորպուսներում ամենամեծ հաճախականությունն ունեն *big data* (COCA - 247, GloWbE - 247), *Ministry of Truth* (COCA - 11, GloWbE - 156), *(the) new normal* (COCA - 140, GloWbE - 140), *crony capitalism* (COCA - 126, GloWbE - 126) և *crowdfunding* (COCA - 118, GloWbE - 118) բառային միավորները¹⁴: Իսկ 111 բարդ բառային միավորներից 67-ը բացակայում են տվյալ կորպուսներում:

Բարդ բառային միավորներում առկա են բառեր, որոնք կազմվել են լեզվի բառաֆոնդում արդեն իսկ առկա բառերի համաբանությամբ: Այսպես, **bread**sinner բառը կազմվել է *bread*winner բառի համաբանությամբ, **brass** ceiling բառային միավորը՝ *glass* ceiling բառային միավորի համաբանությամբ, **dumb**phone բառը՝ *smart*phone բառի համաբանությամբ, **frost** quake/frostquake բառային միավորը՝ *earth*quake բառի համաբանությամբ:

Բարդ բառային միավորներում, որոշ դեպքերում, արձանագրվում է բաղաձայնային ոճական հնարը՝ *booth* babe, *bug*-out bag, *burn* book, *cat* café, *digital* detox, *double* denim, *Facebook* facelift, *(the) new normal*, *positive* procrastination, *power* paunch, *ring* rain, *silver* splicer, *site* scraper, *social* supermarket, *virtual* vanity.

---

¹² Անգլերեն բարդ բառերում գլխավոր բաղադրիչը սովորաբար վերջնաբաղադրիչն է, այն է՝ աջակողմյան բաղադրիչը: Նշված երևույթը անգլերեն լեզվաբանական գրականության մեջ ստացել է **The Right-Hand Head Rule (RHR)** անվանումը (տե՛ս Katamba F. & Stonham J. Morphology, Palgrave Macmillan, 2nd edition, 2006, p. 324):

¹³ <http://www.oxforddictionaries.com> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://dictionary.cambridge.org> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://www.ldoceonline.com> 30.07.2016-ի դրությամբ, <http://www.merriam-webster.com> 30.07.2016-ի դրությամբ.

¹⁴ Davies M. (2008-) *The Corpus of Contemporary American English (COCA): 520 million words, 1990-present*. Available online at: <http://corpus.byu.edu/coca/> 30.07.2016-ի դրությամբ.

Davies M. (2013) *Corpus of Global Web-Based English: 1.9 billion words from speakers in 20 countries (GloWbE)*. Available online at: <http://corpus.byu.edu/glowbe/> 30.07.2016-ի դրությամբ.

Երկրորդ ենթագլխում («**Դիպվածային բառախառնուրդները և դրանց զարգացումը**») քննության են առնվում անգլալեզու լրագրանյութերից քաղված 40 բառախառնուրդներ և ուսումնասիրվում է դրանց հանրայնացումը լեզվի համակարգում:

Դիպվածային բառախառնուրդներում գերակշռում են «*Մարդիկ և հասարակություն (People and Society)*» և «*Գիտություն, տեխնոլոգիա և համակարգչի գործածություն (Science, Technology, and Computing)*» բառիմաստային և/կամ թեմատիկ խմբերին պատկանող բառերը: Ուսումնասիրված բառախառնուրդները կազմվել են երկու բառերի համակցումով և դրանց մեծամասնությունն աչքի է ընկնում իմաստային և կառուցվածքային հստակությամբ: Քննության առնված (40) բառախառնուրդների ճնշող մեծամասնությունը գոյականներ են (39):

Քննության առնված (40) դիպվածային բառախառնուրդներից 8-ը (*babymoon, bankster, boatel, Brexit, celebute, filk, floordrobe, Grexit*) վերածվել են նորաբանությունների և համալրել անգլերեն միալեզու բացատրական բառարանների բառաֆոնդը¹⁵, իսկ գերակշիռ մասի դիպվածային կարգավիճակը թեական է (*uncertain between nonce and neologism or neither nonce nor neologism*):

Ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ *selfie* բառ-միավորը, որը երևան է եկել 2002թ.-ին¹⁶ և ընդգրկվել *Oxford Dictionaries Online* բառարանում 2012թ.-ին, գործածման բարձր հաճախականություն ունի անգլերենում, և դրա համաբանությամբ անգլերենում օրըստօրե երևան են գալիս նորանոր բառեր: Այդ բառերի շարքը համալրում են *belfie (bum+selfie), couple (couple+selfie), gelfie (gym+selfie), legsie/lelfie (leg+selfie)* և *yogi (yoga+selfie)* բառախառնուրդները, որոնք քաղված են *The Stuff, The Guardian* և *The Daily Mail* պարբերականներից: Փաստենք, որ բառաշարքի *yogi (yoga+selfie)* բառախառնուրդը համանունության դրսևորում է, քանի որ նշված նորակազմությունը նույնագիր և նույնահունչ է *yogi* վերջածանցավոր բառի հետ:

Երրորդ ենթագլխում («**Դիպվածային հապավումները և դրանց զարգացումը**») ներկայացրել ենք անգլալեզու լրագրանյութերից քաղված դիպվածային հապավումները, ապա հատկորոշել դրանց հետագա

---

¹⁵ <http://www.oxforddictionaries.com> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://dictionary.cambridge.org> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://www.ldoceonline.com> 30.07.2016-ի դրությամբ, <http://www.merriam-webster.com> 30.07.2016-ի դրությամբ.

¹⁶ <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3061118/Australia-revealed-invented-word-selfie-2000-Aussie-phrases-words-added-Oxford-Dictionaries.html>
17.01.2017-ի դրությամբ.

դիպվածային կարգավիճակը: Այստեղ քննության են առնվում 20 հապավումներ, որոնցից 3-ը (*BRIC, IoT, Mamil*) ամրագրվել են անգլերեն միավեզու *Oxford Dictionaries Online* և *Cambridge Dictionaries Online* բառարաններում¹⁷, իսկ գերակշիռ մասի (17) դիպվածային կարգավիճակը թեական է: Բանն այն է, որ դրանք դեռևս վկայված չեն անգլերեն բառարաններում, բայց կիրառվել են առցանց տարբեր հրապարակումներում:

Եզրակացության մեջ ամփոփվում են ուսումնասիրության հիմնական արդյունքները.

1. Դիպվածային բառերի միջոցով առավել հստակ է ձևակերպվում լրագրողի գնահատողականությունը, որը միտված է ընթերցողին հետաքրքրելուն և ուշադրությունը խնդրի վրա սևեռելուն: Դիպվածային բառերը հաղորդվող նյութը դարձնում են առավել պատկերավոր, արտահայտիչ և հուզական, որն էլ դրանց ոճական արժեքն ապահովող գործոնն է: Լրագրանյութերում դիպվածային բառերի երևան գալը պայմանավորված է նաև խոսքաշարի երկարաշունչ բառակապակցությունները հակիրճ՝ մեկ բառով, ներկայացնելու միտմամբ: Հետևապես, բառային բազմանդամ կապակցությունների փոխարեն ստեղծվում են նոր բառային միավորներ: Արդյունքում, դիպվածային բառերի մեծամասնությունը նկարագրորեն մեկնաբանվող կազմություններ են, և դյուրին չէ մեկ բառով թարգմանել կամ սահմանել դրանք:
2. Լրագրանյութերում գործածված դիպվածային բառերը իրացնում են *անվանողական-ճանաչողական, համալրեքստային-մեղալեզվական, լեզվական միջոցների տնտեսման, գնահատողական և գործաբանական գործառույթները* և առավելապես հանդես են գալիս «*Մարդիկ և հասարակություն*» (58), «*Գիտություն, տեխնոլոգիա և համակարգչի գործածություն*» (66) թեմատիկ և/կամ բառիմաստային խմբերում:
3. Լրագրային խոսքաշարում նոր բառերը, որոնք ստեղծագործ մտքի արգասիք են, մերթնդմերթ գործածվում են անգլերենի օրինաչափությունների խախտումով: Բառակազմական արդյունավետությունը և բառաստեղծումը խաթարող հիմնական հինգ գործոնները՝ հնչյութաբանական, ձևաբանական, իմաստաբանական, գեղագիտական, գործաբանական, երբեմն անտեսվում են լրագրող-հեղինակների կողմից, և անգլալեզու պարբերականներում ի հայտ է գալիս անգլերենի լեզվական

---

¹⁷ <http://www.oxforddictionaries.com> 30.07.2016-ի դրությամբ,
<http://dictionary.cambridge.org> 30.07.2016-ի դրությամբ.

- կանոնների սահմանափակումներով կազմված բառային միավորների գործածություն (14 բառային միավոր):
4. Քննության առնված նախաձեռնացվոր բառերի կազմումը մեծամասամբ իրականացվում է բաղադրյալ հիմքով կաղապարներով (նախաձեռնաց+աձեռնացվոր բառ, նախաձեռնաց+բարդ աձեռնացվոր բառ), իսկ վերջաձեռնացվոր նոր բառերինը՝ պարզ հիմքով կաղապարով (արմատ+վերջաձեռնաց): Ընդ որում, վերջաձեռնացվոր բառերում մեծաթիվ են *-ing* վերջաձեռնացով բաղադրված բայանուն գոյականները (8): Բառաբարդման եղանակով կազմված բառային միավորներում առավել գործուն են «գոյական+գոյական» և «ածական+գոյական» բառակազմական կաղապարները:
  5. Դիպվածային բարդ բառային միավորների շրջանում երկբաղադրիչ հարադրությունները (84) գերազանցում են երկբաղադրիչ համադրական կազմություններին (9), զծիկով գրություն ունեցող բարդ բառերին (3), եռաբաղադրիչ, քառաբաղադրիչ և հնգաբաղադրիչ կազմություններին (15): Ընդ որում, բառաբարդման եղանակով կազմված բառային միավորներում քանակապես գերակշռում են բաղադրիչների ստորադասական հարաբերությամբ կապված հարադրությունները: Առկա են այնպիսի բարդ բառեր, որոնց բաղադրիչներից մեկը բարդության մեջ հանդես է գալիս նոր նշանակությամբ կամ հարանշանակությամբ: Քննության առնված բարդ բառային միավորներում առկա են այնպիսի լեզվամիավորներ, որոնցում դրսևորվում է *բաղաձայնոյթ* ոճական հնարը, որն էլ նորաստեղծ բառը դարձնում է առավել բարեհունչ (15 բառային միավոր):
  6. Լրագրանյութերում երևան եկած դիպվածային հապավումները լեզվական միջոցների տնտեսման հետևանքով առաջ եկած լեզվական միավորներ են՝ հաղորդվող բառիմաստն առավել հակիրճ ներկայացնելու նպատակով: Ուսումնասիրված հապավումների շրջանում (20) արձանագրում ենք համանունություն՝ սույն աշխատանքում առանձնացված հապավումների և անգլերեն բառարաններում վկայված համանուն լեզվամիավորների միջև (6 հապավում):
  7. Ուսումնասիրված դիպվածային բառային միավորների (232) գերակշիռ մասը գոյականական կազմություններ են (204), սակավաթիվ են ածականները (18), բայերը (6) և մակբայները (4): Քննության առնված բառային միավորներից 13-ը կազմվել են լեզվական համաբանությամբ՝ լեզվում արդեն առկա բառերի

նմանությամբ, իսկ բառախառնություններում առկա է նաև *selfie* բառի լայնորեն ճյուղավորված բառակազմություն:

8. Առանձնացված դիպվածային բառերի գերակշիռ մասի դիպվածային կարգավիճակը թեական է (176), քանի որ դրանք քանիցս գործածվել են լրագրանյութերում և առցանց հրապարակումներում, բայց դեռևս չեն ընդգրկվել ուսումնասիրված անգլերեն բառարաններում: Իսկ քննության առնված դիպվածային բառերից 134-ը (չհաշված հապավումները) բացակայում են COCA և GloWbE կորպուսներում:

Այսպիսով, կարելի է փաստել, որ անգլերենի բառային կազմը լրագրանյութերում նորացվում է՝ նոր հասկացություններ, առարկաներ և գիտական նորագույն նվաճումներ անվանելու համար, իսկ դիպվածային բառերը մեծամասամբ չեն մնում դիպվածային կարգավիճակում, այլ վերածվում են նորաբանությունների: Կարծում ենք, որ լրագրանյութերում գործածված դիպվածային բառերի գերակշիռ մասը լրագրողի անհատական հեղինակային նորաբանություններ չի կարելի համարել երկու պատճառով՝ առաջին՝ մեկ լրագրանյութին անմիջապես հետևում է միևնույն բովանդակությամբ մեկ այլ լրագրանյութ, առցանց մեկ այլ հրապարակում, հետևապես դժվար է հատկորոշել դրանց գործածության սկզբնաղբյուրը, երկրորդ՝ գիտական նորարարությունների շարադրանքներում լրագրող-հեղինակները գործածում են լեզվական հանրույթին երբեմն անհայտ, բայց գիտնականների հեղինակած նոր՝ դիպվածային բառեր: Տվյալ պարագայում անհատական հեղինակային նորաբանությունը պատկանում է գիտական նոր իրակությունն անվանած գիտնականին, իսկ լրագրող-հեղինակը առաջինն է հրապարակում այն: Առավել ճշգրիտ կլիներ լրագրանյութերում գործածված դիպվածային բառերը որակել որպես ներգոր բառեր:

Եզրափակելով նշենք, որ մեկ ատենախոսության շրջանակներում հնարավոր չէ անդրադառնալ լրագրանյութերում գործածված բոլոր դիպվածային բառային միավորներին, հետևապես ստացված արդյունքներն ու մշակված լեզվանյութը հիմք կարող են հանդիսանալ հետագա ուսումնասիրությունների համար:

Գրականության ցանկում ներկայացված է ատենախոսության ընթացքում օգտագործված գրականությունը, բառարանները և համացանցային աղբյուրները: **Հավելվածներում** ներկայացված է լրագրանյութերից քաղված դիպվածային բառային միավորների լրացուցիչ ցանկ:

Աշխատանքի հիմնադրույթներն արտացոլված են հետևյալ հրապարակումներում.

1. On the Potential Words and the Role of Adjectival Suffixes in Present Day English Word-building // Բանբեր, Գիտական հոդվածների ժողովածու, ԵՊԼՀ «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2012, համ. 1 (19), էջ 114-124:
2. Some Constraints in the Process of Nonce Word Creation (on the material of English newspapers) // Բանբեր, Գիտական հոդվածների ժողովածու, ԵՊԼՀ «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2013, համ. 1 (27), էջ 49-60:
3. Sociolinguistic Factors of New Formations in English (social need, borrowings) // Բանբեր, Գիտական հոդվածների ժողովածու, ԵՊԼՀ «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2013, համ. 1 (28), էջ 125-141:
4. Նորաբանությունների իմաստային դաշտի և ձևաբանության վերլուծությունը անգլալեզու առցանց լրագրային հոդվածներում // Բանբեր, Գիտական հոդվածների ժողովածու, ԵՊԼՀ «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2015, համ. 1 (32), էջ 118-125:
5. Դիպլաժաբանությունների իմաստակառուցվածքային առանձնահատկությունները անգլալեզու լրագրանյութերում // Բանբեր, Գիտական հոդվածների ժողովածու, ԵՊԼՀ «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2015, համ. 1 (34), էջ 113-122:
6. Հեղինակային նորաբանությունները Ջորջ Օրուելի «1984» վեպում և դրանց վերստեղծումը անգլալեզու լրագրերում // Գրականության և մշակույթի արդի հիմնախնդիրներ, «Լինգվա» հրատարակչություն, պրակ Է, 2016, էջ 185-192:
7. The Semantic and Structural Features of Nonce Blends (on the material of English journalistic articles) // Բանբեր, Գիտական հոդվածների ժողովածու, ԵՊԼՀ «Լինգվա» հրատարակչություն, Երևան, 2016, համ. 1 (38), էջ 150-159:

GAYANE ANDRANIK BARSEGHYAN
THE SEMANTIC-STRUCTURAL CHARACTERISTICS OF NONCE WORDS
(with special reference to English printed and online journalistic articles)

SUMMARY

The dissertation explores the semantic-structural characteristics of nonce words, used in English journalistic articles, and analyzes the cases of their lexicalization and socialization. The lexicographical graveyard is crowded with newly-coined words or new senses of existing words that are introduced into the English language, for the purpose of naming new objects, concepts and phenomena. To reflect the reality effectively, the journalists make use of nonce or occasional words, which serve the purpose of drawing the readers' attention and making the news report more expressive and emotive-evaluative.

The research **aims** at the semantic-structural analysis of nonce words used in English newspapers and magazines.

To achieve the aim of the research, the following **objectives** are set forth:

- to investigate the approaches to the terms neologism and hapax legomena/nonce word/occasionalism in linguistic literature,
- to investigate and systematize the factors hampering the process of word-building,
- to reveal the part of speech classification of the nonce words under study and their appurtenance to different lexico-semantic thematic groups,
- to reveal the frequency of occurrence of the words under study,
- to define the functions of nonce words in English journalistic articles,
- to determine the nonce status of the words under study.

To realize the above-mentioned objectives, the descriptive, componential and statistical **methods** of analysis have been applied to the research.

The **theoretical significance of the research** lies in the fact that the given study can contribute to further semantic-structural investigations of new words in English.

The **practical value of the research** is conditioned by the fact that the results of the research can be used in the courses of Lexicology, Semantics and Text Analysis, as well as in compiling university textbooks and dictionaries.

The **topicality of the research** is conditioned by the fact that the revelation of new words is of paramount importance in the language picture of the world. Each year hundreds of new words and semantic neologisms emerge, most of them make their way into English dictionaries. Therefore, the topicality of

the research hinges on the demand for the analysis of the means that enrich the English language.

The **novelty of the research** is determined by the new and comprehensive study of nonce words singled out from English journalistic articles. Here for the first time the nonce words, the formation of which is blocked by phonetic, semantic, morphological, pragmatic and aesthetic factors, are distinctly singled out and analyzed. Moreover, the data provided by the corpus analysis have enabled us to determine the nonce status or frequency of use of the nonce words under study.

The purpose and objectives determined the structure of the work, which consists of an introduction, three chapters, a conclusion, references and appendices.

Chapter I lays out the theoretical dimensions of the research and provides an overview of various approaches to the understanding of new words in Western, Soviet and Armenian linguistics. This chapter also outlines the main factors (phonetic, semantic, morphological, pragmatic and aesthetic) that block the formation of words in English. A detailed account of these factors is given on the basis of modern linguistic studies.

Chapter II dwells on the semantic-structural analysis of nonce words, formed through affixation (prefixation and suffixation). This chapter also studies the nonce words which were formed disregarding the rules that block and hamper the process of creating new words in English.

Chapter III analyses compound nonce words from the semantic-structural point of view. Here nonce compounds, blends, abbreviations and acronyms are distinctly examined. Both Chapter II and Chapter III identify the nonce status of the words under study and reveal the cases of socialization and frequency of their occurrence based on the data provided by corpus analysis (Corpus of Contemporary American English (COCA), Corpus of Global Web-Based English (GloWbE)) and English monolingual dictionaries.

Conclusion summarizes the findings of the research exposed in the present dissertation.

ГАЯНЕ АНДРАНИКОВНА БАРСЕГЯН
СЕМАНТИЧЕСКИЕ И СТРУКТУРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ
ОККАЗИОНАЛИЗМОВ
(на материале английских онлайн и печатных журналистских статей)

РЕЗЮМЕ

Данная диссертационная работа посвящена изучению семантических и структурных особенностей окказионализмов в английских журналистских статьях. Определенные семантические и структурные особенности окказионализмов придают контексту стилистическую окраску и эмоциональную выразительность, повышая интерес читателей к журналистским статьям.

Целью работы является выявление структурных и семантических характеристик окказионализмов.

Реализация цели достигается путем решения следующих **задач**:

- провести всестороннее исследование неологизмов и окказионализмов и дать определение этим понятиям;
- исследовать основные факторы, блокирующие образование окказионализмов в английском языке;
- выявить к каким частям речи и лексико-семантическим тематическим группам относятся окказионализмы;
- определить различные функции окказионализмов;
- определить окказиональный статус изучаемых слов, а именно: остается ли данный окказионализм таким, каким был или становится частотным.

В работе были применены следующие лингвистические **методы**: метод компонентного анализа, а также метод описательного и статистического анализа.

Теоретическая значимость исследования определяется тем, что результаты данного исследования могут способствовать дальнейшему исследованию окказионализмов английского языка.

Практическая ценность исследования состоит в том, что результаты диссертации могут быть использованы в лексикологии, семасиологии и анализе текста, а также при составлении университетских учебников и словарей.

Актуальность работы обусловлена большим интересом к выявлению новых слов в языковой картине мира и к исследованию средств, которые обогащают английский язык.

Научная новизна исследования определяется комплексным подходом к изучению семантико-структурных характеристик окказионализмов на материале английских журналистских статей. Впервые анализируются окказиональные слова, которые считаются неправильно образованными словами с фонетической, морфологической, семантической и эстетической точки зрения. В работе также уточняется окказиональный статус изучаемых слов.

Данная диссертация состоит из введения, трех глав, заключения, списка литературы и приложений.

Во **Введении** представлены актуальность и научная новизна исследования, определяются их цель и основные задачи, описывается теоретическая значимость и практическая ценность работы, даётся характеристика методов исследования материала.

В **первой главе** проводится обзор работ, посвященных неологизмам и окказионализмам, также уточняются и определяются термины «неологизм» и «окказионализм».

Во **второй главе** рассматриваются аффиксальные (префиксальные и суффиксальные) окказионализмы с семантической и структурной точки зрения. В этой главе также определяются и выявляются случаи проникновения окказионализмов в английских одноязычных словарях.

В **третьей главе** проводится тщательный анализ сложных окказионализмов с семантической и структурной точки зрения, также определяются и выявляются случаи проникновения окказионализмов в английских одноязычных словарях.

В **Заключении** представлены результаты проведенного исследования.